

Citation Behavior in Dissertations of Postgraduate Student in Razi University between 2014 - 2019

Amin Zare

Assistant Professor, Library and Information Science Dept, Razi University, Kermanshah, Iran.

Sara Bahrami nia*

Ph.D Student in Library and Information Science Dept, Payam Noor University of Mashhad, Mashhad, Iran.

Soraya Zangene

M.A in Library and Information Science.

Abstract

The aim of this research was to analyze citation behavior in dissertations of postgraduate student in Razi University between 2014 - 2019. According to type, this study was citation analysis and based on data gathering was documentary (library) research. Community of this research included all dissertations between 2014 -2019. Sample size included 349 dissertations. Data were gathered by using of two step sampling method and data were analyzed by SPSS and MS Excel. Averagely, each dissertation has 93.58 cited sources. Research papers were the most cited resources by 67.92 and websites less than others by 1.77. According to the language of citations, English was the most and Arabic was the least. Findings showed that it was significant correlation between college type and citation behavior. Results of this research showed that Razi University postgraduate student are using English sources more than other language, thus acquiring English materials is important operation.

Keywords: Citation Behavior, Dissertation, Postgraduate, Razi university.

* Corresponding Author: bahramisaraa@gmail.com

How to Cite: Zare, Amin. (2020). Citation Behavior in Dissertations of Postgraduate Student in Razi University between 2014 - 2019. *Knowledge Retrieval and Semantic Systems*, 7(25), 175-196.

رفتار استنادی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه رازی در پایان‌نامه‌ها از سال ۱۳۹۳-۱۳۹۸

استادیار، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران	ID	امین زارع
دانشجوی دکتری علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه پیام نور مشهد، مشهد، ایران	* ID	سارا بهرامی‌نیا
کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی، اداره کل کتابخانه‌های عمومی استان کرمانشاه، کرمانشاه، ایران	ID	ثریا زنگنه

چکیده

هدف این پژوهش، تحلیل رفتار استنادی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه رازی در پایان‌نامه‌ها از سال ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۸ بود. پژوهش حاضر از نوع پژوهش‌های تحلیل استنادی و مقطعی و براساس شیوه گردآوری داده‌ها از نوع کتابخانه‌ای است. جامعه پژوهش کلیه پایان‌نامه‌های دفاع شده دانشجویان دانشگاه رازی در سال‌های ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۸ که جمعاً ۳۸۵۴ پایان‌نامه بود. حجم نمونه براساس فرمول نمونه‌گیری کوکران ۳۴۹ پایان‌نامه محاسبه شد. برای جمع‌آوری داده‌ها از روش طبقه‌ای-تصادفی استفاده شد و داده‌ها با کمک نرم‌افزار اکسل و اس. پی. اس. اس. مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. هر پایان‌نامه در دانشگاه رازی به طور متوسط دارای ۹۳/۵۸ منبع کتابشناختی (استناد) بود. بیشترین استناد مربوط به مقالات با میانگین ۶۷/۹۲ و کمترین استناد مربوط به وب‌سایت‌ها با میانگین ۱/۷۷ است. در بین مقالات بیشترین استناد به مقالات انگلیسی با میانگین ۵۵/۵۶ و کمترین استناد به مقالات عربی بود. همچنین بین دانشکده و استناد به مقالات علمی رابطه معناداری وجود داشت. نتیجه‌گیری: استفاده از منابع جدید و غنی در پایان‌نامه‌های رشته‌های مختلف امری ضروری به نظر می‌رسد و از آنجا که منابع انگلیسی در این زمینه‌ها غنی‌تر هستند، استفاده از این منابع در پژوهش‌های دانشگاهی نیز افزایش یافته است. لذا توجه به رشته‌های مختلف دانشگاهی بر اساس نیاز اطلاعاتی آنان در زمان مجموعه‌سازی منابع کتابخانه‌ای و هم‌چنین اشتراک گرفتن از پایگاه‌های اطلاعاتی معتبر برای دسترسی سریع و آسان به منابع انگلیسی امری ضروری و حائز اهمیت است.

کلیدواژه: رفتار استنادی، پایان‌نامه، تحصیلات تکمیلی، دانشگاه رازی

مقدمه و بیان مسئله

استناد یکی از مهم‌ترین اجزای یک پژوهش علمی است که می‌توان آن را یک ابزار مهم در تولید علم و ربط و به هم پیوستگی مفاهیم و شاخه‌های مختلف علوم دانست. بررسی تولیدات علمی، ابزار مناسبی برای سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی صحیح و شناخت وضعیت گذشته فراهم آورده و موجب هدف‌دار کردن حرکت‌های علمی و تعیین اولویت‌های پژوهشی می‌گردد. همچنین منجر به شناسایی نقاط ضعف و کمبودهای موجود در تولید اطلاعات علمی می‌شود. در استفاده از منابع برای تولید مقالات معمولاً رفتارهایی بروز می‌کند که اصطلاحاً به آنها رفتار استنادی اطلاق می‌گردد (کلانتری، کرمانشاهانی و ملکی، ۱۳۹۲). با مطالعه رفتار استنادی دانشجویان در استفاده از منابع پژوهش‌ها، می‌توان ترجیحات و بیشترین گرایش‌ها را به انواع منابع و نوع منابع استفاده شده در پژوهش‌ها و متون پیشین علمی را مورد بررسی قرار داد.

امروزه استناد در نگارش‌های علمی نقش مهمی در تولید و انتشار و اعتبار پژوهش‌ها دارد و نمود بارز اخلاق در پژوهش است. چرا که استناد در پژوهش در واقع رعایت حقوق معنوی نویسندگان آثار علمی است. نوروزی چاکلی (۱۳۹۰) استناد را به عنوان یک ابزار پیونددهنده‌ی علمی میان اندیشه‌ها می‌داند و بیان می‌کند که بسیاری از صاحب‌نظران وجود استناد را نشانه‌ی اعتبار و نبود آن را به منزله‌ی بی‌اعتباری یا کم‌اعتباری یک اثر علمی در نظر می‌گیرند.

از نظر مهراد (۱۳۸۶) استناد نشان‌دهنده‌ی کیفیت پژوهش، عدم سرقت ادبی و بررسی متون به میزان لازم است. گارفیلد (۱۳۷۶) نیز استناد را کاری عالمانه می‌داند (پشوتنی‌زاده و کوکبی، ۱۳۸۸).

تاریخچه‌ی استناد در غرب به قرن‌های هجدهم و نوزدهم باز می‌گردد. پایه و اساس استفاده از استنادها در علوم مختلف، گزارش‌های استنادی در حوزه‌ی حقوق بود که می‌توان

به گزارش ریموند^۱ و داگلاس^۲ در انگلستان و استنادهای شپرد^۳ در حوزه‌ی حقوق آمریکا اشاره کرد. در اسلام نیز حوزه‌ی علم‌الحديث استناد را به‌طور جدی مورد ملاحظه قرار داده است و سابقه‌ی آن به قرن‌های اولیه‌ی هجری می‌رسد (دایره‌المعارف کتابداری و اطلاع‌رسانی). پرایس^۴ در کتاب خود با عنوان «علم کوچک و علم بزرگ» پیشینه ارجاع به آثار گذشته را در مجلات علمی از سال ۱۸۵۰ می‌داند (حقیقی، ۱۳۸۱). وجود درس روش پژوهش در سرفصل دروس ارائه شده به دانشجویان علی‌الخصوص در مقاطع تحصیلات تکمیلی، موجب آشنایی دانشجویان با نگارش علمی و ضرورت وجود استناد در فعالیت‌های پژوهشی شده است. بنابراین دانشجویان سعی می‌کنند در مقالات و پروژه‌های درسی و پایان‌نامه خود، که می‌توان آن را اولین کار جدی پژوهشی یک دانشجو دانست، استناد و شیوه‌های استناددهی را رعایت کنند.

از آنجایی که رشته‌های مختلف دانشگاهی پیش‌نیازها، بایستگی‌ها، اهداف و رسالت خاص خود را دارند، دانشجویان هر رشته بنا به ضرورت‌های درسی خود از منابع مختلفی در پژوهش‌های خود استفاده می‌کنند. بنابراین این‌گونه به نظر می‌رسد که به عنوان مثال دانشجویان رشته تاریخ منابع چاپی مانند کتاب و اسناد، دانشجویان رشته‌های پزشکی بیشتر مجلات پزشکی جدید و منابع اینترنتی به روز، دانشجویان علوم پایه و حقوق منابع کتابی، و دانشجویان رشته کامپیوتر سعی می‌کنند منابع به روز رشته‌ی خود را اعم از مجلات، صفحات و سایت‌های اینترنتی مورد مطالعه قرار دهند.

تنوع انتخاب منابع منجر به تنوع رفتار در حوزه‌ی استناد و استناددهی در پژوهش‌ها و نگارش‌های علمی می‌شود. به عنوان مثال یکی از نتایج پژوهش کوشکویسکی^۵، پارسونس^۶ و اچ ویس^۷ در سال ۲۰۰۳ - که به بررسی تأثیر رفتار استنادی در پایان‌نامه‌های کارشناسی

-
1. Raymonds Reports
 2. Douglas Reports
 3. Shepards Reports
 4. Price
 5. Kushkowski
 6. Parsons
 7. H. Wiese

ارشد و دکتری پرداختند، این بود که دانشجویان رشته‌ی هنر و علوم انسانی نسبت به دیگر رشته‌ها بیشتر از منابع قدیمی و سنتی استفاده کردند و یا جنکینس^۱ در سال ۲۰۰۲ در پژوهش خود به این نتیجه رسید که دانشجویان در رشته‌های مختلف برای استناد به صفحات اینترنتی شیوه‌های متفاوتی دارند و در واقع رفتارشان با هم متفاوت است (کارلسون، ۱۳۸۷). لذا بررسی رفتار استنادی پژوهشگران می‌تواند اطلاعات مفیدی را در خصوص منابع اطلاعاتی مورد استفاده رشته‌های مختلف ارائه نماید.

هر اثر علمی با اتکا و استناد به دانش پیشین خود، اعتبار می‌گیرد. به عقیده‌ی زایمن^۲ در وادی علم و تحقیق، هیچ اثری قائم به ذات نیست و هر مقاله در حلقه‌ی متون موضوعی پیش از خود محصور است (زارع فراش‌بندی، ۱۳۹۱). حری (۱۳۷۶) پژوهشگران را گروه‌های شبکه‌های جهانی علم به شمار می‌آورد و تعداد پیوندهایی که هر محقق با دیگر محققان و دیگر محققان با او برقرار می‌کنند، نشان‌دهنده‌ی میزان اتصال او به شبکه‌ی جهانی علم و به عبارت دیگر مشارکت او در علم جهانی است. بنابراین پژوهشگران با تکیه بر دانش و سعی و تلاش گذشتگان سعی در کشف ناشناخته‌ها و تولید دانش جدید می‌کنند. در واقع تمام پژوهش‌ها مانند حلقه‌های یک زنجیر سیر اندیشه‌ی پژوهشگران را از گذشته تا حال نشان می‌دهند که بررسی منابع مورد استفاده و استنادهای متون مختلف ابزار بسیار مفیدی برای درک ارتباط متون و میزان ارتباط اندیشه‌های پژوهشگران با هم است. تمام مراحل بررسی و تجزیه و تحلیل‌ها برای درک ارتباطات متون را در اصطلاح «تحلیل استنادی» می‌گویند. تحلیل استنادی یکی از فنون «علم‌سنجی» است و امکان مقایسه و ارزیابی متون را فراهم می‌کند. هم‌چنین تمایلات پژوهشگران را در استفاده از منابع در نگارش‌های علمی نشان می‌دهد که می‌تواند راهنمای مفیدی در مجموعه‌سازی کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی باشد و درک روشنی از فعالیت‌های پژوهشگران را فراهم کند، که به مجموع این فرایندها «رفتار استنادی» می‌گویند.

1. Jenkins

2. Ziman

پایان‌نامه‌ها یکی از ارزشمندترین و غنی‌ترین منابع پژوهشی به شمار می‌آیند، که با نگاهی ژرف‌تر از مقالات علمی و با دیدی گسترده‌تر و نگاهی عمیق‌تر به مسائل مورد بررسی جامعه‌ی علمی می‌پردازند که با توجه به موضوع‌ها و گرایش‌های تحت بررسی می‌توانند مجموعه‌ای از منابع و مراجع آن رشته‌ها را معرفی نمایند. همچنین نشان‌دهنده‌ی نوع منابع ترجیحی پژوهشگران در آثارشان هستند. بنابراین با مطالعه‌ی دقیق مآخذ این منابع می‌توان اطلاعات ارزشمندی از کارهای پژوهشی صورت گرفته بدست آورد. این اطلاعات می‌تواند راهگشای دانشگاه‌ها به عنوان دارندگان حقوق معنوی این آثار باشد که هدفمندتر و با آگاهی‌های مستند و دقیق، مدارک و اطلاعات مورد نیاز دانشجویان که سرمایه‌های فکری دانشگاه‌ها هستند را فراهم نمایند و مجموعه‌سازی رضایت‌بخشی داشته باشند. از طرفی با تحلیل استنادی مآخذ پایان‌نامه‌ها در واقع می‌توان به ارزیابی این آثار و انتشارات علمی پرداخت. همچنین از طریق مطالعه‌ی روابط بین مجلات و انتشارات می‌توان ساختار رشته‌های علمی و پیدایش رشته‌های جدیدی و ارتباطات بین رشته‌ای پرداخت. رتبه‌بندی مجلات، پژوهشگران، دانشگاه‌ها نیز از دیگر کاربردها و فواید مهم مطالعه و تحلیل استنادی پایان‌نامه‌ها و آثار پژوهشی است. به همین منظور در این پژوهش سعی شده است به بررسی رفتار استنادی دانشجویان تحصیلات تکمیلی در پایان‌نامه‌هایشان پرداخته شود و در پایان به این پرسش‌ها جواب داده شود که: آیا بین تعداد استنادهای هر پایان‌نامه با رشته تحصیلی همچنین زبان استناد رابطه‌ای وجود دارد؟ همچنین این پژوهش در پی آن است تا وضعیت استنادها به انواع محمل‌های اطلاعاتی در خصوص تعداد و زبان استناد در پایان‌نامه‌های دانشجویان را تعیین نماید. نتایج این پژوهش می‌تواند کمک زیادی به رشد و غنای مجموعه‌های مطالعاتی دانشجویان و کتابخانه‌های دانشگاه‌ها کند.

اهداف پژوهش

هدف کلی این پژوهش، بررسی رفتار استنادی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه رازی در پایان‌نامه‌ها از سال ۱۳۹۳ تا سال ۱۳۹۸ است. و از اهداف جزئی پژوهش حاضر:

- تعیین تعداد استنادها و میزان استناد به انواع محمل‌های اطلاعاتی

- تعیین وضعیت زبانی اسنادها
- تعیین رابطه بین تعداد اسنادهای هر پایان‌نامه با دانشکده و رشته تحصیلی
- تعیین تفاوت بین رشته تحصیلی با میزان اسناد به کتاب و مجله
- تعیین تفاوت تعداد اسنادها با رشته‌ی تحصیلی دانشجویان
- تعیین رابطه بین رشته‌ی تحصیلی و استفاده از کتاب و مقاله بر حسب زبان اسناد
- تعیین وضعیت نوع اسنادهای هر پایان‌نامه بر حسب دانشکده
- تعیین رابطه بین رشته تحصیلی و زبان استنادی

پرسش‌های پژوهش

۱. تعداد اسنادها و میزان اسنادها به انواع محمل‌های اطلاعاتی چگونه است؟
۲. وضعیت زبانی اسنادها چگونه است؟
۳. آیا بین تعداد اسنادهای هر پایان‌نامه با دانشکده و رشته تحصیلی تفاوت معناداری وجود دارد؟
۴. آیا بین رشته تحصیلی با میزان اسناد به کتاب و مجله تفاوت معناداری وجود دارد؟
۵. آیا بین رشته‌ی تحصیلی و استفاده از کتاب و مقاله بر حسب زبان اسناد در پایان‌نامه‌های مورد بررسی رابطه معناداری وجود دارد؟
۶. وضعیت نوع اسنادهای هر پایان‌نامه بر حسب دانشکده چگونه است؟
۷. آیا بین رشته تحصیلی و زبان استنادی رابطه معنادار وجود دارد؟

پیشینه پژوهش

الف. پیشینه پژوهش در داخل کشور

در حوزه تحلیل استنادی کارهای زیادی صورت گرفته از جمله، غفوری (۱۳۹۰) در پایان‌نامه‌ی خود با عنوان تحلیل استنادی مآخذ پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد موجود در پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات در بازه‌ی زمانی سال ۷۵-۷۸ نشان داد که از مجموع ۲۷۴۶۰ منبع مورد استفاده، کتاب‌های فارسی ۹۶/۶۲٪ بالاترین و پایان‌نامه‌های انگلیسی با

۰/۰۷٪ کمترین استناد را داشتند. توزیع زبان فارسی با ۸۲/۸۵٪ زبان غالب بود. رضائیان و عصاره (۱۳۹۱) به بررسی و تحلیل استنادی پایان‌نامه‌های فارغ‌التحصیلان دوره کارشناسی ارشد دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز پرداختند. یافته‌ها نشان داد در مجموع ۱۳۴۹۳ استناد از ۱۴۲ پایان‌نامه استخراج شد. از این تعداد ۶۶۲ (۴/۹٪) استناد به منابع فارسی و ۱۲۸۳۱ (۹۵/۱٪) به منابع خارجی تعلق گرفت. حسن لاریجانی و همکاران (۱۳۹۳) در پژوهشی به تحلیل استنادی پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد رشته‌ی ایران‌شناسی موجود در بنیاد ایران‌شناسی طی سال‌های ۸۵ تا ۹۱ پرداختند. نتایج این مطالعه نشان داد از میان ۱۳۱۲۷ استناد، استناددهی به منابع کتابی نسبت به سایر انواع منابع بیشتر است. کتاب فارسی با ۷۳/۲۸ درصد بالاترین استناد و پایان‌نامه‌ها با ۰/۸۶٪ کمترین استناد را داشته‌اند. جامعی و رضایی‌یمین (۱۳۹۵)، به بررسی رفتار علمی دانشجویان دکتری و کارشناسی ارشد رشته حسابداری دانشگاه‌های شیراز و تهران از حیث چگونگی استفاده از منابع اطلاعاتی پرداخته شده است. بررسی ۱۲۸ پایان‌نامه با ۷۳۲۹ استناد نشان داد که استناد به مقالات ۴۹/۹۳ درصد بیشتر از استناد به سایر منابع اطلاعاتی و میزان استفاده از منابع فارسی نیز با ۵۹/۶۸ درصد بیشتر از منابع انگلیسی بوده است.

ب. پیشینه پژوهش در خارج از کشور

کوشکوسکی^۱ (۲۰۰۵) به منظور بررسی استناد در وب دانشجویان به بررسی و مقایسه‌ی پایان‌نامه‌های چاپی و الکترونیکی در ایالت لویا و ویرجینیا از سال ۱۹۹۷ تا سال ۲۰۰۳ پرداخت. یافته‌ها نشان داد استنادهای وبی در پایان‌نامه‌های چاپی ۲/۲ درصد و در پایان‌نامه‌های الکترونیکی ۵/۴ درصد بود. در این مطالعه پیشنهاد شد دانشجویانی که نیاز دارند پایان‌نامه‌هایشان را به شکل دیجیتالی منتشر کنند، رفتارشان با دانشجویانی که پایان‌نامه‌هایشان را به شکل چاپی منتشر می‌کنند، متفاوت نباشد. کلارک^۲ و اپنهایم^۳ (۲۰۰۶) در پژوهشی به بررسی رفتار دانشجویان دانش‌آموخته‌ی علم اطلاعات دانشگاه لاگ برو

-
1. Kushkowski
 2. Clarke
 3. Oppenheim

پرداختند. نتایج پژوهش نشان داد بیشترین اسنادها برای مجلات ۳۲/۶ درصد، کتابها ۳۰ درصد و وب سایتها ۲۴ درصد بود. وب سایتها بیشتر از منابع کتابی برای بار اول در سال ۲۰۰۲ و دوباره در سال ۲۰۰۳ مورد استناد واقع شدند. تعداد اسنادها به فرمت‌های الکترونیکی به طور فزاینده‌ای افزایش یافت. وایلت (۲۰۱۳) در پژوهشی با عنوان «ادراک خوانندگان از رفتار استنادی نویسندگان» سعی کرد مقدار یا اندازه درک خوانندگان را از دلایل استناد نویسندگان تعیین کند. بدین منظور نویسندگان ۱۰ مقاله در زمینه‌ی علم اطلاعات دلائلشان را برای منابع استنادی در مقالاتشان ذکر کرد که این دلایل با دلایل پیشنهادی خوانندگان مقایسه شد. یافته‌ها نشان داد خوانندگان قادر بودند به درستی دلایل نویسندگان را فقط برای یک مقدار خیلی محدود برای اسنادها دریابند. سوبرال و همکاران (۲۰۱۶) به بررسی نقش محدودیت دسترسی (انزوا) در رفتار استنادی پرداختند. آن‌ها به بررسی این تفاوت در کشورها، قاره‌ها و نواحی دانشی مرتبط پرداختند. نتایج مطالعه، میزان محدودیت دسترسی را کم نشان داد، اما این پدیده در کشورهای برزیل، ایالات متحده، هند، مکزیک، اسپانیا و ترکیه وجود داشت. همچنین یافته‌ها نشان داد میزان استناد به مجلات دسترسی محدود، نسبت به مجلات دسترسی آزاد بیشتر بوده است.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر با توجه به هدف پژوهش از نوع پژوهش‌های تحلیل استنادی و مقطعی و براساس شیوه گردآوری داده‌ها از نوع تحلیل محتوایی و کتابخانه‌ای است. جامعه پژوهش کلیه پایان‌نامه‌های دفاع شده دانشجویان دانشگاه رازی در سال‌های ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۸ که جمعاً ۳۸۵۴ پایان‌نامه بود و با مراجعه به بخش مرجع کتابخانه مرکزی دانشگاه در اختیار پژوهشگران قرار گرفت. در واقع منابع کتابشناختی هر پایان‌نامه پایگاه داده را تشکیل می‌داد. حجم نمونه براساس فرمول نمونه‌گیری کوکران ۳۴۹ پایان‌نامه محاسبه شد. برای جمع‌آوری داده‌ها از روش طبقه‌ای تصادفی استفاده شد. در مرحله اول از روش نمونه‌گیری طبقه‌ای از

-
1. Willett
 2. Sobral

۸ دانشکده دانشگاه رازی و در مرحله دوم به روش نمونه‌گیری تصادفی از بین پایان‌نامه‌های موجود در بخش مرجع استفاده شده است. اطلاعات کتابشناختی استنادها را بر اساس نوع منبع (نشریه، کتاب و منابع اینترنتی مثل سایت‌ها و وبلاگ‌ها و غیره) و زبان استناد (فارسی، انگلیسی، عربی)، به صورت منظم استخراج و ثبت گردید و در نهایت داده‌ها با کمک نرم-افزار اکسل^۱ و اس. پی. اس. اس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌های پژوهش

در جدول زیر آمار مربوط به پایان‌نامه‌های مورد بررسی از نظر متغیرهای مورد مطالعه در این پژوهش، ذکر شده است:

جدول ۱. توزیع فراوانی پایان‌نامه‌های مورد مطالعه بر رشته و دانشکده

دانشکده	رشته دانشگاهی	فراوانی	درصد	فراوانی برحسب دانشکده	درصد برحسب دانشکده
	مهندسی شیمی	۲۲	۶/۳		
	مکانیک	۱۲	۳/۴		
فنی و مهندسی	برق	۱۴	۴/۰	۸۳	۲۳/۸
	عمران	۱۱	۳/۲		
	کامپیوتر	۲۴	۶/۹		
تربیت بدنی	تربیت بدنی	۱۹	۵/۴	۱۹	۵/۴
	حقوق	۴	۱/۱		
	جامعه‌شناسی	۵	۱/۴		
	روانشناسی	۱۳	۳/۷		
علوم اجتماعی	حسابداری	۴	۱/۱	۴۵	۱۲/۹
	اقتصاد	۷	۲/۰		
	کارآفرینی	۴	۱/۱		
	علم اطلاعات و دانش‌شناسی	۴	۱/۱		

1. Excel
2. SPSS

			۱/۱	۴	علوم سیاسی	
			۲/۰	۷	ادبیات عرب	
			۰/۹	۳	تاریخ اسلام	
			۱/۴	۵	ادبیات فارسی	
	۱۲/۶	۴۴	۲/۶	۹	زبان انگلیسی	ادبیات
			۱/۴	۵	زبان‌شناسی همگانی	
			۱/۷	۶	علوم قرآنی	
			۲/۶	۹	جغرافیا	
			۵/۲	۱۸	آمار	
	۲۰/۱	۷۰	۴/۳	۱۵	ریاضی	علوم پایه
			۶/۹	۲۴	فیزیک	
			۳/۷	۱۳	زیست‌شناسی	
	۱/۷	۶	۱/۷	۶	دامپزشکی	دامپزشکی
	۱۵/۸	۵۵	۱۵/۸	۵۵	کشاورزی	کشاورزی
	۷/۷	۲۷	۷/۷	۲۷	شیمی	شیمی
	۱۰۰/۰	۳۴۹	۱۰۰/۰	۳۴۹	مجموع	

یافته‌های جدول شماره ۱، انواع پایان‌نامه‌های مورد بررسی را برحسب رشته و دانشکده نشان می‌دهد. از مجموع ۳۴۹ پایان‌نامه، تعداد ۸۳ پایان‌نامه (۲۳/۸ درصد) از دانشکده فنی مهندسی، تعداد ۱۹ پایان‌نامه (۵/۴ درصد) از دانشکده تربیت بدنی، تعداد ۴۵ پایان‌نامه (۱۲/۹ درصد) از دانشکده علوم اجتماعی، تعداد ۴۴ پایان‌نامه (۱۲/۶ درصد) از دانشکده ادبیات، تعداد ۷۰ پایان‌نامه (۲۰/۱ درصد) از دانشکده علوم پایه، تعداد ۶ پایان‌نامه (۱/۷ درصد) از

جدول ۳. وضعیت زبان استناد پایان‌نامه‌های مورد بررسی

زبان استناد پایان‌نامه	میانگین	انحراف استاندارد	ماکسیمم	مینیمم	فراوانی	درصد
فارسی	۴۷/۸۶	۱۹/۷۹۴	۶۷	۸	۷۷	۲/۰
انگلیسی	۶۹/۴۱	۴۲/۰۵۱	۲۰۴	۱۵	۱۲۱	۳۴/۷
عربی	۰	۰	۰	۰	۰	۰
فارسی و انگلیسی	۱۰۶/۶۴	۷۴/۷۹۵	۵۴۹	۱۲	۲۰۴	۵۸/۵
فارسی و عربی	۱۳۰/۸۶	۶۱/۴۶۹	۲۸۲	۴۷	۱۴	۴/۰
عربی و انگلیسی	۰	۰	۰	۰	۰	۰
فارسی و انگلیسی و عربی	۱۱۳/۳۳	۴۲/۷۱۲	۱۴۹	۶۶	۳	۰/۹
مجموع	۹۳/۵۸	۶۶/۶۰۳	۵۴۹	۸	۳۴۹	۱۰۰/۰

نتایج جدول شماره ۳، نشان می‌دهد که از بین ۳۴۹ پایان‌نامه بررسی شده، بیشترین فراوانی تعداد ۲۰۴ پایان‌نامه (۵۸/۵ درصد) با میانگین ۱۰۶/۶۴ مربوط به پایان‌نامه‌هایی است که از استنادهای فارسی و انگلیسی استفاده کرده است و کمترین فراوانی تعداد ۳ پایان‌نامه (۰/۹ درصد) از استنادهای فارسی، عربی و انگلیسی استفاده کرده است.

۳. آیا بین تعداد استنادهای هر پایان‌نامه با دانشکده و رشته تحصیلی تفاوت معناداری وجود دارد؟

جدول ۴. آزمون همبستگی پیرسون برای بررسی رابطه بین تعداد استنادها با دانشکده و رشته تحصیلی پایان‌نامه‌های مورد مطالعه

مولفه‌ها	دانشکده	رشته تحصیلی
تعداد کل	۰/۱۸۷	۰/۲۴۲
ضریب همبستگی پیرسون	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
سطح معناداری	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰

همان‌طور که از نتایج آزمون همبستگی پیرسون در جدول شماره ۴ برمی‌آید، با توجه به سطح معناداری داده شده و مقایسه آن با میزان خطای مجاز ۰/۰۵ ($p < ۰/۰۵$) با اطمینان ۹۵ درصد می‌توان گفت، دانشکده و رشته تحصیلی با تعداد استنادهای هر پایان‌نامه تفاوت معناداری وجود دارد.

۴. آیا بین رشته تحصیلی با میزان استناد به کتاب و مجله تفاوت معناداری وجود دارد؟

جدول ۵. آزمون همبستگی پیرسون برای بررسی رابطه بین رشته تحصیلی با میزان استناد به کتاب،

مجله و وبسایت‌های اینترنتی پایان‌نامه‌های مورد بررسی

مؤلفه‌ها	استناد به کتاب	استناد به مقالات	استناد به وبسایت‌های اینترنتی	رشته تحصیلی
ضریب همبستگی پیرسون	۰/۰۴۹	-۰/۰۴۰	-۰/۰۴۰	
سطح معناداری	۰/۳۶۱	۰/۴۶۲	۰/۴۶۲	

چنانچه در جدول شماره ۵ مشهود است، با توجه به سطح معناداری داده شده و مقایسه آن با میزان خطای مجاز ۰/۰۵ ($p < ۰/۰۵$) با اطمینان ۹۵ درصد می‌توان گفت، بین رشته تحصیلی با استناد به کتاب‌ها و وبسایت‌های اینترنتی رابطه معناداری دیده نشد. اما بین رشته تحصیلی با استناد به مقالات ($p=0/000$)، رابطه معناداری وجود دارد.

۵. آیا بین رشته‌ی تحصیلی و استفاده از کتاب و مقاله بر حسب زبان استناد در پایان‌نامه‌های مورد بررسی رابطه معناداری وجود دارد؟

جدول ۶. آزمون همبستگی پیرسون برای بررسی رابطه بین رشته تحصیلی و استفاده از کتب و مقاله

بر حسب زبان استناد در پایان‌نامه‌های مورد بررسی

مؤلفه‌ها	کتب فارسی	کتب انگلیسی	کتب عربی	مقالات فارسی	مقالات انگلیسی	مقالات عربی	رشته تحصیلی
ضریب همبستگی پیرسون	-۰/۰۲۰	۰/۱۵۷	-۰/۰۲۱	۰/۰۴۸	۰/۱۸۵	-۰/۰۰۱	
سطح معناداری	۰/۷۰۶	۰/۰۰۳	۰/۶۹۷	۰/۳۷۰	۰/۰۰۱	۰/۹۸۸	

نتایج جدول شماره ۶ نشان می‌دهد، تنها بین استناد به کتاب‌های انگلیسی ($p=0/003$) و مقالات انگلیسی ($p=0/001$)، با رشته تحصیلی رابطه مثبت معناداری وجود دارد. اما بین استناد به کتاب‌های فارسی و عربی و مقالات فارسی و انگلیسی رابطه معناداری دیده نشد. ۶. وضعیت نوع استنادهای هر پایان‌نامه برحسب دانشکده چگونه است؟

جدول ۷: وضعیت نوع استنادهای هر پایان‌نامه برحسب دانشکده

دانشکده	کتاب		مقالات		تعداد
	فارسی	انگلیسی	فارسی	انگلیسی	
فنی و مهندسی	۱/۹۶	۷/۶۶	۲/۳۳	۴۶/۸۱	۸۳
تربیت بدنی	۵/۴۷	۶/۳۲	۱۸/۵۳	۹۷/۱۱	۱۹
علوم اجتماعی	۲۳/۸۰	۱۰/۳۶	۶/۱۱	۳۶/۴۹	۴۵
ادبیات	۲۶/۸۴	۱۱/۴۵	۱۵/۹۵	۲۶/۳۴	۴۴
علوم پایه	۰/۹	۱۶/۴۶	۲/۵۷	۳۹/۲۰	۷۰
دامپزشکی	۷/۳۳	۴/۱۷	۶/۰۰	۹۷/۱۷	۶
کشاورزی	۷/۹۸	۱۳/۶۲	۲۲/۱۵	۸۲/۱۱	۵۵
شیمی	۳/۳۰	۵/۳۰	۳/۸۹	۱۱۳/۳۰	۲۷

همانطور که جدول شماره ۷ نشان می‌دهد، دانشجویان دانشکده‌های فنی و مهندسی، تربیت بدنی، علوم پایه، دامپزشکی و شیمی دانشگاه رازی بیشتر از منابع انگلیسی در پایان‌نامه‌های خود استفاده می‌کنند. همچنین پایان‌نامه‌های دانشکده‌های علوم اجتماعی و کشاورزی دانشگاه رازی از منابع فارسی و انگلیسی به صورت مشترک استفاده شده است و نیز استنادهای پایان‌نامه‌های دانشکده ادبیات دانشگاه رازی از منابع فارسی، انگلیسی و عربی استفاده شده است که نشان می‌دهد، نوع و زبان منابع استنادهای پایان‌نامه‌ها با توجه به دانشکده و به تبع آن رشته تحصیلی تفاوت قابل مشاهده‌ای وجود دارد. ۷. آیا بین رشته تحصیلی و زبان استنادی رابطه معنادار وجود دارد؟

جدول ۸. آزمون مجذور کای برای بررسی رابطه بین رشته تحصیلی و زبان استنادی پایان‌نامه‌های مورد

بررسی

مجدور کای (χ^2)	درجه آزادی	سطح معناداری
۴۶۰/۶۱۳	۴	۰/۰۰۰

همان‌گونه که در جدول شماره ۸ دیده می‌شود، آماره مجذور کای (χ^2) برابر با ۴۶۰/۶۱۳ و سطح معناداری ۰/۰۰۰ است. از آنجا که سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ می‌باشد، آزمون معنادار است و در نتیجه می‌توان گفت بین رشته تحصیلی و زبان استنادی پایان‌نامه‌های مورد بررسی رابطه معناداری وجود دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف اصلی این پژوهش، تحلیل استنادی پایان‌نامه‌های دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری دانشکده‌های دانشگاه رازی کرمانشاه در بازه زمانی ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۸ بود، که نتایج ذیل حاصل شد:

از بین ۳۴۹ پایان‌نامه، میزان استناد به منابع انگلیسی به شکل چشم‌گیری بیشتر از منابع فارسی و عربی و سایت‌های اینترنتی است. نتایج نشان می‌دهد دانشجویان رشته‌های مختلف در پایان‌نامه‌های خود بیشتر از مقالات انگلیسی استفاده می‌کنند. استناد بالا به مقالات انگلیسی می‌تواند به دلیل تنوع در پژوهش، به روز بودن، دسترسی آسان و کوتاه بودن مطالب نسبت به کتاب‌های چاپی باشد، و این‌گونه تبیین می‌گردد که استفاده از مقالات علمی نسبت به کتاب‌های چاپی برای دانشجویان کاربرد بیشتری دارد. نتایج این بخش پژوهش با پژوهش‌های رضائیان و عصاره (۱۳۹۱)، کلاتری، کرمانشاهیان و ملکی فرد (۱۳۹۳)، دیویس و کوهن (۲۰۰۱) و کلارک و اوپنهایم (۲۰۰۶) که نشان دادند استناد به مجلات نسبت به کتاب‌ها بیشتر است، همسو می‌باشد؛ همچنین با پژوهش‌های حسن لاریجانی، میرحسینی و سعیدی (۱۳۹۳) و غفوری (۱۳۹۰) همخوانی ندارد. استناد بالا به مجلات علمی انگلیسی نسبت به مجلات فارسی می‌تواند به دلیل نوع پژوهش، روش پژوهش و به روز بودن مطالب نیاز اطلاعاتی پژوهشگران را نسبت به مقالات فارسی بیشتر و بهتر برطرف می‌نماید.

چرا که پژوهشگران تمایل دارند بدانند دیگر محققان چه ابعادی از مسئله‌ی در دست پژوهش آن‌ها را در نظر داشته‌اند و این جز با مطالعه‌ی آثار دیگر محققان در تمام نقاط جهان میسر نمی‌گردد. بنابراین لازم است علاوه بر آثار فارسی و حتی بیشتر از آنها منابع انگلیسی مطالعه شود تا عمق و چارچوب کارهای پژوهشی مشخص شود.

نتایج جدول شماره ۳، نشان می‌دهد که از بین ۳۴۹ پایان‌نامه بررسی شده، بیشترین فراوانی تعداد ۲۰۴ پایان‌نامه (۵۸/۵ درصد) با میانگین ۱۰۶/۶۴ مربوط به پایان‌نامه‌هایی است که از استنادهای فارسی و انگلیسی استفاده کرده است و کمترین فراوانی تعداد ۳ پایان‌نامه (۰/۹ درصد) از استنادهای فارسی، عربی و انگلیسی استفاده کرده است. دانشجویان دانشگاه رازی در پایان‌نامه‌های خود بیشتر از منابع فارسی و انگلیسی به صورت همزمان استفاده می‌کنند. استفاده مشترک از منابع فارسی و انگلیسی می‌تواند به این علت باشد که محققان راغب هستند با توسعه و مطالعه‌ی آثار مشابه حوزه‌ی کاری خود محتوای علمی پژوهش خود را غنی‌تر سازند. این بخش از پژوهش نشان می‌دهد وجود مرزهای جغرافیایی در انجام پژوهش معنای خود را از دست داده است، استفاده و استناد به هر موضوع مشترکی با پژوهش در داخل و خارج کشور می‌تواند موجب افزایش اعتبار و تقویت علمی پژوهش‌ها و همچنین ایجاد لینک (اتصال) در زنجیره‌ی علمی جهان گردد.

نتایج آزمون همبستگی نشان داد که دانشکده و رشته تحصیلی با تعداد استنادهای هر پایان‌نامه تفاوت معناداری دارد. همچنین بین دانشکده و استناد به مقالات علمی رابطه معناداری وجود دارد. بنابراین که می‌توان گفت دانشکده‌های مختلف دانشگاه رازی با توجه به نیاز و موضوع پایان‌نامه‌های خود به استفاده از مجلات علمی که نسبت به کتاب‌ها به روزتر و دسترسی بیشتری دارند؛ اهمیت بیشتری می‌دهند.

همبستگی بین کتاب‌ها و مقالات انگلیسی با رشته تحصیلی نشان داد که در پایان‌نامه‌های مورد بررسی، بین استفاده از منابع انگلیسی (کتاب‌ها و مقالات) با رشته تحصیلی دانشجویان رابطه معناداری وجود دارد این واقعیت نشان می‌دهد که در بین دانشجویان رشته‌های تحصیلی مختلف، استفاده از منابع انگلیسی برای رفع نیاز علمی و اطلاعاتی کاربرد بیشتر

داشته و غنی بودن مجموعه منابع انگلیسی امری ضروری است. تفاوت در رشته تحصیلی به میزان زیادی با نوع اطلاعاتی آن‌ها مرتبط است.

دانشجویان دانشکده‌های فنی و مهندسی، تربیت بدنی، علوم پایه، دامپزشکی و شیمی دانشگاه رازی بیشتر از منابع انگلیسی در پایان‌نامه‌های خود استفاده می‌کنند. بنابراین می‌توان گفت به دلیل اینکه رشته‌های مذکور تخصصی‌تر هستند همچنین موضوعات علمی رشته‌های مذکور، به دلیل پیشرفت روزافزون علم، دانش و فناوری، همواره در حال تغییر و توسعه هستند؛ لذا استفاده از منابع جدید و غنی در پایان‌نامه‌های این رشته‌ها امری ضروری به نظر می‌رسد و از آنجا که منابع انگلیسی در این زمینه‌ها غنی‌تر هستند و فعالیت بیشتری دارند، استفاده از این منابع نیز افزایش می‌یابد و نیز پایان‌نامه‌های دانشکده‌های علوم اجتماعی و کشاورزی دانشگاه رازی از منابع فارسی و انگلیسی به صورت مشترک استفاده می‌کنند. این نتایج را می‌توان اینگونه تبیین نمود که موضوع پایان‌نامه‌های رشته‌های کشاورزی و علوم اجتماعی از دو جهت قابل بررسی و مطالعه هستند، به این ترتیب از یک سو مطالعات داخلی که با شرایط بومی و محیطی داخل کشور حائز اهمیت است و از سوی دیگر مطالعات خارج کشور و استفاده از یافته‌های علمی آنها جهت مقایسه روش‌ها و گرایش‌های فکری پژوهشگران مهم به نظر می‌رسد. به طور کلی می‌توان گفت دانشکده و رشته تحصیلی دانشجویان دانشگاه رازی بر رفتار استنادی آن‌ها در نگارش پایان‌نامه‌های دوره کارشناسی ارشد و دکتری تأثیر قابل توجهی دارد.

لذا با توجه به نتایج پژوهش پیشنهاد می‌گردد:

- در زمان مجموعه‌سازی منابع کتابخانه‌ای با توجه به نیاز اطلاعاتی متفاوت رشته‌های دانشگاهی، مسئولین دانشگاه‌ها و کتابخانه‌های دانشکده‌ها، لازم است بودجه کافی و تمهیداتی جهت بهبود و توسعه مجموعه کتابخانه‌های دانشگاه در نظر بگیرند.
- امکان استفاده و دسترسی به اینترنت بدون محدودت زمان و مکان برای کلیه دانشجویان دانشگاه و همچنین آموزش مهارت‌های اطلاع‌یابی ویژه دانشجویان تدارک دیده شود.

- و همچنین برای دسترسی سریع و آسان به منابع انگلیسی معتبر و به روز، با توجه به رشته‌های مختلف پیشنهاد می‌گردد، مسئولین دانشگاه در خصوص دریافت اشتراک پایگاه‌های اطلاعاتی معتبر اقدام نمایند.
- از آنجا که میزان استفاده از منابع انگلیسی در پایان‌نامه‌های مورد بررسی از میانگین بالاتری برخوردار بود، لذا معرفی و آموزش استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی تخصصی هر رشته پیشنهاد می‌گردد.

ORCID

Amin Zare

<https://orcid.org/0000-0001-8597-7707>

Sara Bahraminia

<https://orcid.org/0000-0001-7840-8151>

Soraya Zangene

<https://orcid.org/0000-0002-4531-042X>

منابع

- پشوتنی زاده، میترا و کویکی، مرتضی. (۱۳۸۸). بررسی رفتار استنادی اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران. *کتابداری و اطلاع‌رسانی*. ۱۲(۳)، ۶۵-۸۶.
- جامع، رضا و رضایی یمین. (۱۳۹۵). بررسی تطابق استنادی پایان‌نامه‌های حسابداری مدیریت با منابع کتابخانه‌ای و فعالیت‌های پژوهشی اعضای هیئت علمی دانشگاه‌های دولتی شیراز و تهران. *دانش حسابداری*. ۵(۱۷)، ۱۴۷-۱۵۵.
- حری، عباس. (۱۳۷۶). اهمیت و ضرورت بکارگیری منابع خارجی در تحقیقات کشور. *فصلنامه کتاب*. ۸(۴)، ۷-۱۲.
- حسن لاریجانی، حجت‌اله؛ میرحسینی، زهره و سعیدی، پریسا. (۱۳۹۳). تحلیل استنادی پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد رشته‌ی ایران‌شناسی موجود در بنیاد ایران‌شناسی طی سال‌های ۸۵-۹۱. *مدیریت اطلاعات و دانش‌شناسی*. ۱(۲)، ۴۱-۵۶.
- حقیقی، محمود. (۱۳۸۱). کاربرد استناد در نگارش‌های علمی. *مجله روانشناسی و علوم تربیتی*. ۳۲(۲)، ۲۱۵-۲۳۲.

رضائیان، فریده و عصاره، فریده. (۱۳۹۱). تحلیل استنادی پایان‌نامه‌های فارغ‌التحصیلان دوره‌ی کارشناسی ارشد دانشکده‌ی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز در سال‌های ۱۳۷۸-۱۳۸۹. *جنتا شاپیر*، ۳(۲)، ۳۶۱-۳۷۱.

زارع فراش‌بندی، فیروزه. (۱۳۹۱). کلیات استناد. فایل پاورپوینت بازیابی از <http://lib.mui.ac.ir/file/amozesh/citation.ppt>

غفوری، محبوبه. (۱۳۹۰). تحلیل استنادی مآخذ پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد موجود در پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات (وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی). پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد، واحد تهران شمال، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی.

کارلسون، جک. (۱۳۸۷). پژوهشی در رفتار استنادی دانشجویان کارشناسی. مترجم بلال سید علوی. *مجله کتابداری*، ۴۲(۴۷)، ۱۵۵-۱۸۰.

کلانتری، عاطفه؛ کرمانشاهانی، فهیمه و ملکی‌فرد، عفت. (۱۳۹۱). الگوهای انتشار مقاله و رفتار استنادی اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین. *مدیریت اطلاعات سلامت*، ۱۱(۷)، ۸۲۰-۸۲۹.

مهراد، جعفر؛ شفیعی، سلیمان. (۱۳۸۲). تحلیل استنادی مآخذ پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد شیمی طی سال‌های ۷۰-۷۹ در دانشگاه شیراز. *کتابداری و اطلاع‌رسانی*، ۶(۶)، ۸۱-۹۴. نوروزی چاکلی، عبدالرضا. (۱۳۹۰). *آشنایی با علم‌سنجی (مبانی، مفاهیم، روابط و ریشه‌ها)*. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه‌ی علوم انسانی، دانشگاه شاهد، مرکز چاپ و انتشارات.

References

- Clark, Maria Elizabeth; oppenheim, Charles. (2006). Citation behaviour of information science students ii: Postgraduate students. *Library and information Services*, Royal College of Nursing, 24(1), 1-30
- Davis, Philip M.; Cohen, Suzanne A. (2001). The effect of the web on undergraduate Citation Behavior 1996-1999. *Journal of the American Society for information science an technology*, 52(4), 309-314.
- Kushkowski, heffrey D. (2005). Web Citation by Graduate Students: A Comparison of Print and Electronic Theses. *Libraries and the Academy*, 5(2), 259-276.

- Sobral, Andre; Araujo, Antonio Sousa; Santoro, Flavia Roza; Albuquerque, ulysses Paulino. (2016). Insularity and Citation Behavior of Scientific Articles in Yoynig Fields: The case of Ethnobiology. *Scientometrics*, (109), 1037-1055.
- Willett, Peter (2013). Readers perception of authors citation behavior. *Journal of Documentation*, 69(1), 145-156.
- Carlson, Jack. (2007). A research on the citation behavior of undergraduate students. Translator: Balal Seyed Alavi. *Library Journal*, 42(47), 155-180. [In Persian].
- Ghafouri, Mahbubeh. (2018). *Citation analysis of the sources of Master's theses in the Research Institute of Culture, Art and Communication (Ministry of Culture and Islamic Guidance)*. Master's thesis. Azad University, North Tehran Branch, Department of Information Science and Epistemology. [In Persian].
- Haghighi, Mahmoud. (2008). The use of citation in scientific writings. *Journal of Psychology and Educational Sciences*, 32(2), 215-232. [In Persian].
- Hassan Larijani, Hojatollah; Mirhosseini, Zohreh; Saeidi, Parisa. (2013). Citation analysis of master's theses in the field of Iranian Studies available in the Iranian Studies Foundation during the years 1985-1991. *Quarterly Journal of Information Management and Science*, 1(2), 41-56. [In Persian].
- Hori, Abbas. (1376). The importance and necessity of using foreign sources in the country's research. *Book Quarterly*, 8(4), 7-12. [In Persian].
- Jame, Reza and Rezaei Yamin. (2015). Examining the citation matching of management accounting theses with library resources and research activities of faculty members of Shiraz and Tehran State Universities. *Quarterly Scientific Journal of Accounting Knowledge*, 5(17), 147-155. [In Persian].
- Kalantari, Atefeh; Kermanshahani, Fahimeh; Malekifard, Effat. (2012). Patterns of article publication and citation behavior of faculty members of Qazvin University of Medical Sciences. *Health Information Management*, 11(7), 820-829. [In Persian].
- Mehrad, Jafar; Shafi'ei, Soleiman. (2012). Citation analysis of the sources of Master's theses in chemistry during the years 1970-1979 in Shiraz University. *Library and Information Quarterly*, (6), 81-94. [In Persian].
- Nowrouzi Chakeli, Abdolreza. (2018). *Familiarity with scientometrics (basics, concepts, relationships and roots)*. Tehran: Organization for Studying and Compiling Humanities Books of Universities (Samt), Humanities Research and Development Center, Shahed University, Printing and Publishing Center. [In Persian].

- Pashtounizadeh, Mitra and Kokabi, Morteza. (2008). Examining the citation behavior of faculty members of Shahhid Chamran University. *Library and Information Quarterly*. 12(3), 65-86. [In Persian].
- Rezaeian, Farideh; Osareh, Farideh. (2012). Citation analysis of theses of the graduates of the master's course of the Faculty of Medicine of University of Medical Sciences, Jundishapur, Ahvaz in the years 1378-1389. *Genta Shapir Quarterly*, 3(2), 361-371. [In Persian].
- Zare Farashbandi, Firouzeh (2011). Citation generalities. PowerPoint file retrieved from <http://lib.mui.ac.ir/file/amozesh/citation.ppt>. [In Persian].

استناد به این مقاله: زارع، امین. (۱۳۹۹). رفتار استنادی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه رازی در پایان‌نامه‌ها از سال ۱۳۹۳-۱۳۹۸. بازیابی دانش و نظام‌های معنایی، ۷(۲۵)، ۱۷۵-۱۹۶.

Knowledge Retrieval and Semantic is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.